

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій
і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

29 серпня 2025 р.

ЗМІНИ

до робочої програми навчальної дисципліни
Історія культури, мистецтв і дизайну

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 022 Дизайн

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Графічний дизайн

Обсяг дисципліни – 3 кредити ЕКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.06

Мова навчання – українська

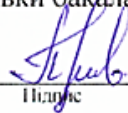
Статус дисципліни – обов'язкова (загальної підготовки)

Факультет – технологій і дизайну

Кафедра – дизайну

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття						Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЕКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
Д	2	3	3	90	34	16			18	56				+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» та стандарту вищої освіти підготовки бакалаврів зі спеціальності 022 Дизайн.

Робоча програма складена канд.тех.наук, доц. Валерій ПРИВАЛА

Схвалена на засіданні кафедри дизайну

Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1. Зав. кафедри Ельвіра БАЗИЛЮК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова вченої ради факультету технологій і дизайну Тетяна ІВАНІШЕНА

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для здобувачів вищої освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
Третій семестр		
1.	Промислова революція на Заході та її вплив на розвиток мистецтва та дизайну. Промислова революція і формування індустріального типу суспільства. Наслідки промислової революції для творчої людини. Розвиток масового виробництва та занепад естетичних стандартів у XIX ст. Індустріальне суспільство і проблема краси в техніці й предметному світі. Роль засобів масової інформації та реклами. Вікторіанський стиль як естетична реакція суспільства на індустріалізацію. Дизайн і оздоблення. Друкована реклама. Всесвітні виставки. Технологічний прогрес і розвиток графічного дизайну в Європі та Америці. Культура споживацтва й реклама. Рух за оновлення мистецтв та ремесел. Філософія індустріального дизайну: Дж. Раскін і В. Морріс. Естетична філософія ар-нуво в графічному мистецтві. Молодий стиль (югенд-стиль) у Німеччині. Віденські сецесії. Графічний дизайн наприкінці XIX ст. Арт-плакат: новий рекламний стиль в Америці. Мистецтво і комерційні потреби доби. Плакатний стиль. Літ.: [1-4]; [6]	2
2.	Філософія і мистецтво модернізму. Зміна філософських парадигм. Ірраціоналізм як філософсько-світоглядна засада європейської культури XIX ст. Художнє бачення реальності та наука. Інтуїція як форма осягнення об'єкту. Мистецтво як подолання раціональності. Мистецтво і графічний дизайн наприкінці XIX - початку XX ст. Переоцінка цінностей в житті європейської людини і ставлення до класичної традиції. Фовізм: деформація як творчий прийом. Розширення зображувальних засобів мистецтва. Експерименти з формою. Модерністські напрями в мистецтві: кубізм, футуризм і абстракціонізм. Відмова від принципу реалізму в мистецтві. Футуристичний графічний стиль. Вортицизм. Мистецтво і графічний дизайн наприкінці XIX- початку XX ст. дадаїзм як руйнування традиційності в творчості. Літ.: [1-4]; [6]	2
3.	Експресіонізм. Творчість як самовираження. Чуттєвий інтуїтивізм як естетичний принцип. Художник і внутрішня експресія. Феноменологічна філософія Е. Гуссерля і художнє пізнання. Проектування внутрішнього світу і мистецтво. Протиставлення особистості та світу. Художні прийоми й зображувальні засоби художників-експресіоністів. Група «Міст» як антитеза академічному живопису. Гравюра, графіка і художнє бачення руху. «Синій вершник». Неоднозначність сприйняття форми і кольору. Мистецтво ілюстрації. Перша світова війна і мистецтво експресіонізму. Вплив експресіоністів на мистецтво та дизайн. Мистецтво як чинник формування суспільної думки в Європі. Експресіонізм як напрям у німецькому мистецтві початку XX ст.: архітектура, кіно, театрі, книжкові ілюстрації та реклама. Літ.: [1-4]; [6]	2
4.	Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн. Поєднання духовності та матеріальності в мистецтві конструктивізму. Передумови конструктивізму: супрематизм К. Малевича. Більшовицька революція і конструктивізм. Квадрат як джерело всіх творчих проявів. Уявлення про суспільне призначення мистецтва. Конструктивістська типографія. Типографічний дизайн. Дизайн інтер'єрів. Реклама для комерційних підприємств. Радянські афіші в кінематографі. Стиль конструктивізму в Європі. Літ.: [1-4]; [6]	2
5.	Шляхи розвитку європейського дизайну початку XX ст. Зміна методів і якості мистецької освіти в Німеччині. Об'єднання мистецтв в одну освітню програму. Впливи експресіонізму, дадаїзму, конструктивізму та De Stijl. Дессау – інститут промислового дизайну. В. Гропіус. Функціональність стилю. ВХУТЕМАС як заклад художньої освіти в 20-роки XX ст. Нові типографічні підходи. Новий стиль роботи з промисловими підприємствами: рекламна агенція Werbau. Поява нових друкарських технологій. Баухауз як перша дизайн-школа нового типу. Літ.: [1-4]; [6]	2
6.	Тенденції розвитку сучасної культури та мистецтво між двома світовими війнами. Розвиток культури та мистецтва між Першою та Другою світовими війнами. Криза особистості. Формування стилю модерн або модерного дизайну. Поєднання нових спрощених форм і старих декоративних тенденцій. Використання нових матеріалів: пластмаса, залізобетон, віта-скло. Ар-деко як символ сучасності. Графічний дизайн і становлення споживацького суспільства. Нові підходи до оформлення книги. Книжковий та журнальний дизайн. Демонстрація розкоші та екстравагантності. Париж як столиця мистецтва сучасного плакату. Промисловий дизайн в країнах Європи та Америки. Американський модернізм. Літ.: [1-4]; [6]	2
7.	Мистецтво і дизайн епохи постмодернізму. Постмодернізм як філософія і мистецький напрям. Постіндустріальне суспільство і зміна ціннісних орієнтирів особистості. Постмодернізм і втрата ілюзій змінити людину і світ. Стиль художнього мислення в постмодерністському мистецтві. Еклектика, тяжіння до стилізації, цитування, переінакшення, ремінісценції, алузії. Цінність	2

	інформації, реконструкція цінностей. Нові стилі та образи в західному дизайні. Інформаційне суспільство та цифровий (діджитал) дизайн. Деконструктивізм як напрям у сучасному мистецтві. Нові стилі в графічному дизайні. Літ.: [1-4]; [6]	
8.	Українське мистецтво ХХст. Україна у сучасному світовому культурному просторі. Український авангард. Український модернізм. Народна творчість: вишивка, гончарство, іконопис та інші види декоративно-прикладного мистецтва. Світоглядно-естетичні універсалиї бароко в художньому мисленні українського авангарду. Кубофутуризм Олександра Богомазова і Ольги Екстер. «Новий реалізм» К. Малевича: еволюція художньої концепції. Культурна ідентичність України. Українське мистецтво і культура та глобальні культурні тренди. Літ.: [1-3]; [6-8]	2
Разом:		16

5.2. Зміст семінарських занять

Перелік семінарських занять для здобувачів вищої освіти

Номер теми	Тема семінарського заняття	Години
<i>Третій семестр:</i>		
1	Промислова революція на Заході та її вплив на розвиток мистецтва і дизайну. Літ.: [1-4], [6]	2
2	Філософія і мистецтво модернізму. Літ.: [1-4], [6], [9]	2
3	Експресіонізм. Творчість як самовираження. Літ.: [1-4], [6], [9]	2
4	Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн. Літ.: [1-4], [6]	2
5	Шляхи розвитку дизайну в ХХ ст. Школа дизайну «Баухауз». Літ.: [1-4], [6], [9]	2
6	Тенденції розвитку сучасної культури та мистецтво між двома світовими війнами. Літ.: [1-4], [6]	2
7	Мистецтво і дизайн епохи постмодернізму. Літ.: [1-4], [6]	2
8	Українське мистецтво ХХст. Україна у сучасному світовому культурному просторі. Літ.: [1-3], [6-8]. Ч.1	2
	Українське мистецтво ХХст. Україна у сучасному світовому культурному просторі. Літ.: [1-3], [6-8]. Ч.2	2
Разом:		18

5.3. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у систематичному опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці до семінарських занять.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
<i>Третій семестр :</i>		
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 1. Підготовка до семінарського заняття 1: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 2. Підготовка до семінарського заняття 2: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 3. Підготовка до семінарського заняття 3: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 4. Підготовка до семінарського заняття 4: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 5. Підготовка до семінарського заняття 5: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 6. Підготовка до семінарського заняття 6: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 7. Підготовка до семінарського заняття 7: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 8. Підготовка до семінарського заняття 8: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
17	Підготовка до іспиту.	6
Всього:		56

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерію оцінювання
10 балів	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження на семінарських заняттях. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній формі), демонструє якісне оформлення презентаційного матеріалу. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>неточності</i> .
8 балів	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання визначень та термінології. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
6 балів	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, не проявляє активність на семінарських заняттях. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання на семінарських заняттях. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у семестрах

3-й семестр:									
Семінарські заняття: (мінімальна кількість оцінок- 6)						-	Іспит	Разом балів	
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3-СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6-СЗ 7	СЗ 8	-			
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	-	24-40	60-100	
36-60						-			

Примітка: СЗ - семінарське заняття; Т – тема лекції.

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Тест підсумкового контролю (іспит), передбачений Робочою програмою для 3-го семестру навчання, складається із 50 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 40. На тестування відводиться 50 хвилин.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 24 до 40 балів.

Розподіл балів та наданих правильних відповідей на тестові завдання (іспит)

Кількість правильних відповідей	0-29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
Кількість отриманих балів	-	24	25	25	26	27	28	29	30	30	31
Кількість правильних відповідей	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Кількість отриманих балів	32	33	34	34	35	36	36	38	38	39	40

При оцінюванні практичного завдання викладач керується узагальненими критеріями, наведеними у таблиці «Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти».

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної роботи до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і

шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий *іспит* виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав здобувач з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні